

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

5'inci Birleşim
13 Temmuz 2018 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Başkanlık Divanı üye sayısının 23'e çıkarılmasına ilişkin önerisi

2.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 15 Temmuz Pazar günü saat 13.00'te toplanarak 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla özel bir görüşme yapılmasına, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde siyasi parti grubu başkanlarına onar dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi

3.- AK PARTİ Grubunun, TBMM Genel Kurulunun haftalık çalışma günlerinin dışında 16 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanarak gündeminde bulunan işlerin görüşülmesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının Başkan hariç 20 üyeden kurulmasına ve görev yerleri

dağılımına, Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas komisyonlarının siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin önerisi

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Binali Yıldırım'ın, yeni dönemin hayırlı olmasına ve çalışmalarında Meclise başarılar dilediğine ilişkin konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Meclis Başkanına görevinde başarılar dilediğine, OHAL KHK'lerinin ve yetki kanunu çerçevesinde çıkarılan kanunların en kısa sürede Mecliste görüşüleceğine inanmak istediğine, Cumhuriyet Halk Partisinin yeni dönemdeki önceliğinin güçlü ekonomi, kuvvetler ayrılığı ve yüksek standartlı demokrasi olacağına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, AK PARTİ grup önerisinde sunulan ekli listede Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üye sayısının 26, AK PARTİ Grubuna düşen üye sayısının da 13 olarak düzeltilmesini istirham ettiğine ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, Saadet Partisi olarak Meclis Başkanını görevinden ötürü tebrik ettiğine ve her konuda yardımcısı olacaklarına, TBMM çatısı altında 8 siyasi partinin temsil edilmesine karşın grubu olmayan 3 partiye Genel Kurul salonunda yer temin edilmediği ve bu konuya çözüm bulunmasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması

4.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Meclis Başkanına görevinde başarılar dilediğine, sözleşmeli ve sözleşmesiz öğretmen ayırımına son verilmesi gerektiğine ve öğretim üyelerinin bu toplumda asla dışlanamayacağına ilişkin açıklaması

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

13 Temmuz 2018 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN: Binali YILDIRIM

KÂTİP ÜYELER : Geçici Kâtip Üye Dersim DAĞ (Diyarbakır), Geçici Kâtip Üye Müslüm YÜKSEL (Gaziantep)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5'inci Birleşimini açıyorum ve otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:15.04

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.57

BAŞKAN: Binali YILDIRIM

KÂTİP ÜYELER : Geçici Kâtip Üye Dersim DAĞ (Diyarbakır), Geçici Kâtip Üye Müslüm YÜKSEL (Gaziantep)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:15.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.11
BAŞKAN: Binali YILDIRIM

KÂTİP ÜYELER: Geçici Kâtip Üye Dersim DAĞ (Diyarbakır), Geçici Kâtip Üye Ahmet BÜYÜKGÜMÜŞ (Yalova)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bu sefer ara yok.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi var, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

III.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Başkanlık Divanı üye sayısının 23'e çıkarılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13 Temmuz 2018 tarihli toplantısında mutabakat sağlanamaması nedeniyle aşağıdaki önerimizin gündeme alınmasını arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

İYİ PARTİ Grubu Başkan Vekili

Grup Önerisi:

Başkanlık Divanı sayısının 23'e çıkarılmasını arz ederiz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Binali Yıldırım'ın, yeni dönemin hayırlı olmasına ve çalışmalarında Meclise başarılar dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, grup önerisini görüşmeden önce birkaç cümleyle yeni döneme ilişkin görüşlerimi sayın milletvekilleriyle paylaşmak isterim.

27'nci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisimizin milletvekillerimiz için, milletimiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyor, bütün milletvekillerimize başarılı bir dönem temenni ediyorum. Bu dönemin farklı özelliği var. Bu dönem, ilk defa, 16 Nisan 2017 Anayasa değişikliğiyle kabul edilen yönetim sistemiyle beraber 24 Haziranda yapılan seçimlerde Cumhurbaşkanlığı seçimi ile milletvekili seçimleri birlikte gerçekleşmiş ve 27'nci Dönem Meclisi teşekkül etmiştir. Yönetim sisteminin değişmesiyle birlikte esasen yürütme de sandıkta belirlenmiş, gelecek beş yıl için ülkeyi yönetecek Cumhurbaşkanı vatandaşlarımızın oylarıyla seçilmiştir. Aynı şekilde, yasama ve denetleme görevini yerine getirecek olan siz değerli milletvekillerimizin seçimi de aynı gün gerçekleştirilmiştir.

Yeni dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisimize önemli görevler düşmektedir. Yeni dönemin özelliğine göre, Mecliste artık yasama faaliyetleri yıllık bütçe kanunu tasarı haric milletvekilleri tarafından teklif edilecek ve yasalaşması komisyonlarda, Genel Kurulda görüşülerek Mecliste gerçekleştirilecektir.

Tabii, yeni dönem Meclisimizin önemli hususiyetlerinden bir tanesi de temsilde adaleti olabildiğince sağlamış olmasıdır. Oy verenlerin yüzde 97'si bu Mecliste temsil edilmektedir; bu, güzel bir sonuçtur. Bunun yasama faaliyetlerine olumlu katkı sağlayacağına inanıyorum.

Meclisimizin yeni dönemde oluşturacağı gerek kanun yapmada gerek denetim faaliyetlerinde gerekse toplumun her konudaki beklentilerini karşılama noktasında çalışma süreci içerisinde bazı teamüller, bazı uygulamalar geliştireceğine yürekten inanıyorum. Parti gruplarının, grup yöneticilerinin bu konuda karşılıklı anlayış ve işbirliği içerisinde Meclisimizin olabildiğince verimli bir şekilde çalışmasını temin bakımından çalışmalarının çok yerinde olacağını düşünüyorum. Meclis Başkanı olarak bu konuda bütün parti gruplarıyla uzlaşmaya dayalı bir yönetim anlayışını geliştirmenin gayreti içerisinde olacağım.

Evet, yeni dönemimiz tekrar hayırlı uğurlu olsun diyor ve yeni dönem Meclisimize başarılı çalışmalar diliyor, sizlere teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Grup önerisini görüşmeden önce Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Engin Altay söz istedi.

Buyurun yerinizden Engin Bey.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Meclis Başkanına görevinde başarılar dilediğine, OHAL KHK'lerinin ve yetki kanunu çerçevesinde çıkarılan kanunların en kısa sürede Mecliste görüşüleceğine inanmak istediğine, Cumhuriyet Halk Partisinin yeni dönemdeki önceliğinin güçlü ekonomi, kuvvetler ayrılığı ve yüksek standartlı demokrasi olacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Sağ olun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dün yapılan seçimlerle Türkiye Büyük Millet Meclisine Başkan seçildiniz. Yıllardır hizmet ettiğiniz, önemli görevler üstlendiğiniz Türkiye Büyük Millet Meclisinin şu anda birinci partisi olan AK PARTİ'nin mensubu olmakla birlikte, oradan çıkmakla birlikte sizin üstlendiğiniz görevi AK PARTİ'nin Meclis Başkanı olarak değil de hepimizin Meclis Başkanı olarak ifa etmeniz arzumuz, temennimiz ve umudumuzdur. Bu çerçevede, sizi de yakından tanıyan biri olarak söylemem gerekir ki hoşgörülü tavır ve tutumunuz hem Meclis çalışmalarına renk katarken, siyasetin bir müzakere ve münakaşa meselesi olduğundan yola çıkarsak umarım ve dilerim ki Mecliste, yeni dönemde münakaşadan çok müzakere imkânı bulmuş oluruz.

Sizin de göreve başladıktan sonra her gün sıkça tespit edeceğimiz Türkiye Büyük Millet Meclisinin idari ve yapısal sorunları var, aksayan hususlar ve yönleri var. Bu konu da nasıl başlarsa öyle gider. Baştan bu aksayan yönler konusundaki tutumunuz Meclisin önümüzdeki beş yıllık çalışmalarında eminim daha verimli bir çalışma imkânı, zamanın daha verimli kullanılması, Meclisin binalarıyla, eklentileriyle daha verimli kullanılmasına da imkân sağlar. Hiç şüphesiz, kanun koyan bir yerin yani yasama organının başkanı olarak sizin de görevinizi ifa ederken Anayasa'ya ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'ne sadık kalarak bu görevin ve Meclisin çalışmalarının yürütmesini, yürütülmesini gözeteceğimiz muhakkak.

Bu çerçevede peşinen söylemek isterim ki İç Tüzük'te açıkça yazılı olan OHAL KHK'lerinin otuz gün içinde, yetki kanunu çerçevesinde çıkarılan kanunların da en kısa sürede Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini temin noktasında size inanmak ve güvenmek istiyoruz. Bununla beraber, Cumhurbaşkanı kararnamelelerinin de mevcut, yürürlükteki kanunlarla çatışması, çelişmesi noktalarını son derece deneyimli, profesyonel bir kadroya sahip olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar

Başkanlığının -biz elbette izleyeceğiz- titiz bir şekilde değerlendirmesi gerekmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak yeni dönemde yapıcı, uyarıcı, samimi ama etkili bir muhalefeti Türkiye'de herkese göstereceğiz. Kuvvetler ayrılığı, yüksek standartlı demokrasi ve güçlü ekonomi Cumhuriyet Halk Partisinin yeni dönemdeki öncelikleri olacaktır.

Size samimiyetle ve içtenlikle başarılar diliyoruz.

Allah bu ülkenin ve bu milletin yardımcısı olsun diyorum efendim.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

III.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Başkanlık Divanı üye sayısının 23'e çıkarılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Evet, şimdi grup önerisine geçiyoruz.

Öneri sahibi Kocaeli Milletvekili, İYİ PARTİ Grup Başkanvekili Lütfü Türkkan.

Buyurun Sayın Türkkan.

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Başkanlığınızda bugün ilk kez toplanan Meclis Genel Kurulunun milletimize hayırlı hizmetler yapmasına vesile olması temennisiyle başlamak istiyorum sözlerime.

Siz, toplumda uzlaşmacı kimliğinizle tanınan bir siyasetçisiniz. Yalnız, burada dikkat edilmesi gereken bir husus daha var: Uzlaşmaya ve uzlaştırmaya çalışırken haktan, hukuktan, adaletten, bir de mevcut hukukun meri hükümlerinden ödün vermemenizi özellikle rica ediyorum.

Sayın Başkan, bugün biz Meclisteki Başkanlık Divanıyla ilgili grupların bu konudaki önerilerini görüşmek üzere Danışma Kurulunda toplandık, burada bir değerlendirme yapıldı. Değerlendirmede partilerin Başkanlık Divanında temsiliyle ilgili hesaplamalar yapılırken on altı yıldır hesap edildiği üzere Meclis Başkanı Meclis Başkanlık Divanının içinde hesap edilirken bugün bu hesaplamanın on altı yıldır yanlış yapıldığı, Meclis Başkanının bu hesaplamanın dışında tutulması gerektiği ifade edildi. "Bunun gerekçesi ne?" diye sorduğumuzda Meclis Başkanını Meclis seçiyor, diğer Divan üyesi adaylarını Meclis grupları kendi arasında seçiyor... On altı yıldır yapılan bu uygulama sonucu İYİ PARTİ'nin Divanda 2 milletvekiliyle temsil edilmesi mümkünken böyle bir hesaplama cihetine gidilerek sadece 1 milletvekiliyle temsil edilmesi mümkün oldu. Burada biraz evvel ifade ettim, uzlaşmacı kimliğimize olan saygımız sonsuz ama netice itibarıyla bu uzlaşmacı kimliğiniz bir hakkın kaybına sebep olmamalı. O yüzden bu hesaplama sisteminin tarafımızdan kabul edilmediğini, tekrar, mutlaka ve mutlaka bu konuda itirazımızın meri olduğunu özellikle belirtmek istiyorum.

Bir başka konu da şu: Sayın Başkan, komisyonlarla ilgili milletvekilleri dağılım listelerine baktığımızda Anayasa'ya göre kurulan komisyonların hukuken temsil edilen milletvekili sayıları belli. Yurt dışındaki bazı komisyonlarda yer alacak milletvekili sayısı da Türkiye'nin dışında gelişen rakamlar; bunlara bir itirazımız yok. Yalnız, Adalet ve Kalkınma Partisi, daha önceki Plan Bütçe Komisyonu sayısını şu anda düşürerek kendine göre bir sistem koymuş.

Bütün bunların hepsinin altında ne var biliyor musunuz: "Arkadaşlar, ben yapacağım, siz uyacaksınız." Bu sistem, doğru bir sistem değil. Bakın, daha ilk günden başlayarak böyle bir mecrada yürürsek bu Meclisin üzerine gölge düşer, doğru olmaz. Hepimiz sıkıntıya düşeriz.

Hiç İYİ PARTİ'nin oyuna müracaat edeceğiniz bir kanun teklifi olmayacak mı? Hiç İYİ PARTİ'yle beraber hareket etmek zorunda hissedeceğiniz herhangi bir teklifiniz olmayacak mı? Kesinlikle olacak, bunu siz de biliyorsunuz ben de biliyorum.

Biz istedik ki bugün Danışma Kurulunda ittifakla, bizim bu talebimizin de dâhil olduğu üzere, bütün teklifler Danışma Kurulunun ortak kararıyla gelsin, en ufak grup önerisine bile gerek kalmamasın. Doğru olan buydu. Sayın Binali Yıldırım'ın başkanlığında toplanan bu Meclise de bu yakışırdı aslında biraz evvel ifade ettiğim o özelliğinizden kaynaklanan ama bunu maalesef bugün yapamadı ve yanlış bir uygulamayla Divandaki 1 üyemizi oraya veremiyoruz. Geçen dönem 23 olan sayı, bu dönem 20'ye düşürüldü. Sebep? "Biz öyle istedik..."

Arkadaşlar, böyle bir sistemi siz devam ettirirseniz bu Parlamente'ye da gerek kalmayabilir yani sizler de hükümsüz eleman hâline gelirsiniz. Milletvekillerinin hükmünün olmadığı yerde sadece İYİ PARTİ'li milletvekilleri hükümsüz değil, Cumhuriyet Halk Partisi de Milliyetçi Hareket Partisi de Adalet ve Kalkınma Partisi de Halkların Demokrasi Partisi de, milletvekillerinin tamamı hükümsüz hâle gelir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Müsaade ederseniz toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, toparlayın lütfen...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Dolayısıyla milletvekilleri hükümsüz olan bir meclisin de bu topluma vereceği çok bir şey kalmaz. Yavaş yavaş o dediğimiz, korktuğumuz sisteme doğru hızla ilerleriz.

Bu konuyu dikkatlerinize arz ediyorum.

Saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Grup önerisi hakkında Halkların Demokratik Partisi adına Grup Başkan Vekili Ayhan Bilgen.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

HDP GRUBU ADINA AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, Türkiye'nin bu kadar ciddi sorunları varken siyaset kurumundan beklenen, burada, Divanda kime kaç vekillik düşecek tartışmasıyla en azından başlangıç yapmamaktı. Bizden acilen çalışmamız beklenen, tren kazasıyla ilgili, çocuk istismarıyla ilgili hepimizin uzlaşabileceği, ortaklaşabileceği konularda ilk mesai dakikalarımızı, saatlerimizi doldurmamızıydı. Ama bizim de galiba yapıcı muhalefet sergileyebilmemizin yolu iktidarın da yaptığımız haklı eleştirileri dinlemesi, elbette ki bizim itiraz ettiğimiz konuları da baştan reddetmemesi, olumlu önerilerimizin de arkasında durmasıdır. Bu, bizim yapıcı muhalefet yapmamızı kolaylaştıracaktır. Bu tablo aynı zamanda siyasetin topluma iyi örnek olma sorumluluğunun da bir gereğidir. Burada sürekli çekişme, sürekli tartışma, polemik, toplumda da gerilimi, kamplaşmayı büyütmekten başka hiçbir şeye hizmet etmez.

Değerli arkadaşlar, adaletin gereği, vekil sayısı oranında Divanda temsildir. Biz rakamların peşinde değiliz. Mevzuatta olduğu gibi 15'e indirilse bizim kaybedecek hiçbir şeyimiz yok, biz adil olanın arkasında durmaya hazırız ama özel bir düşürmeyi yani fiilen olan durumun 23'ten 20'ye indirilmesini, eğer bunun mağduru bir tek parti olacaksa bunu da asla ilkesel olarak doğru

bulmayız. Biz onun için önergeyi olumlu buluyoruz ama bu hesabı yaparken bir ilkesel tutumun arkasındayız.

Değerli arkadaşlar, ortaöğretimde çocuklarımıza matematik dersinde gösterdiğimiz çok net bir hesaplama yöntemi var "OKEK-OBEB" diye. Fen bilimleri, matematik derslerini hatırlayanların bileceği hesaptır. Ortak katların en küçüğünü ya da ortak bölenlerin en büyüğünü esas alırsınız, bir sayıyı sabitlersiniz -bu, 20 olabilir, 30-35, 40 neyse, hangisini esas alıyorsanız- onun üzerinden de her grubun vekil sayısı ne kadarsa Divandaki temsili de ona denk olur. Yani tam bir adalet öneriyoruz. Masabaşı hesaplarını, özellikle bir partiyi düşürme, özellikle bir partiyi artırma çabalarını ahlaki bulmuyoruz. Meclis Başkanının bu hesaplara dâhil olup olmaması konusunda da olan ile olması gerekeni ayırmaktan yanayız.

Geçtiğimiz yıllarda yapılan yanlış bir hesaptır, burada da hakkı teslim edelim. Meclis Başkanının anayasal konumu, Meclis içindeki pozisyonu tarafsızlıkta Meclis Başkanı buna uygun davranmalıdır. Biz de sayı hesabı yaparken bunun gerektirdiği, olması gereken tavrı hep birlikte geliştirmeliyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Başka söz talebi? Yok.

Şimdi öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, şimdi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

2.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 15 Temmuz Pazar günü saat 13.00'te toplanarak 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla özel bir görüşme yapılmasına, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde siyasi parti grubu başkanlarına onar dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi

13/7/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 13/7/2018 Cuma günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

TBMM Genel Kurulunun 15 Temmuz Pazar günü saat 13.00'te toplanarak 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla özel bir görüşme yapılması, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde siyasi parti grubu başkanlarına onar dakika süreyle söz verilmesi ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesi önerilmiştir.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakikalık söz talebim vardı.

BAŞKAN – Gördüm, gördüm, değerlendireceğim.

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Engin Altay konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, önerimiz gayet net, açık. İki yıl önce 15 Temmuz günü Meclisimize ve demokrasimize bir kalkışma oldu. Şimdi bunun muhasebesini yapacak da değilim; işte, siz eskiden iyidiniz, sonra kötü oldunuz, şöyle oldu böyle oldu diyecek değilim ama burası Parlamento, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu kalkışma Tayyip Erdoğan'dan önce Türkiye Büyük Millet Meclisine yönelik bir kalkışmadır, böyle bakabilmek lazım. Nitekim o gece Meclise ilk gelenler de -elbette AK PARTİ'li arkadaşlar da vardı- Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlardır ve...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisi...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Tabii ki, tabii ki.

Bazı arkadaşların sanki bu 15 Temmuz iyi ki olmuş gibi bir hisleri var, niyeyse bilmiyorum yani. Evet, bizim derdimiz şu: 15 Temmuzun 2'nci yılında, daha Meclisin kolonlarındaki demirler dururken yani bomba yemiş demirler açıktayken, daha 251 darbe şehidimizin yakınlarının acıları kapanmamışken, daha 251 15 Temmuz şehidimizin -bu lanet, hain darbenin siyasi ayağı hâlâ ortaya çıkarılmadı- kemikleri sızlarken 15 Temmuzda Genel Kurulu toplayıp 5 siyasi parti grubunun ve 3 grubu olmayan siyasi parti temsilcisinin darbeyi lanetlemesi suretiyle, demokrasimize yönelik darbelere karşı 8 siyasi partinin burada tek vücut olduğunu Türkiye'ye ve dünyaya göstersek bunda ne var? "Meclisi açacağız, Meclisi halka açacağız." Halk geliyor Meclise zaten, gereksiz güvenlik şeylerini biraz bırakın da daha rahat girsinler. "Halka Mecliste döner vereceğiz." Ayıp ya, vallahi ayıp ya! Darbenin yıl dönümünde Meclis bahçesine döner tezgâhı kurmak kadar komik, garip, ucube, saçma bir şey olamaz. Yani siz bu halkla dalga mı -sizi kastetmiyorum- geçiyorsunuz? Doğal olarak, birinci partinin yöneticilerini kastediyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Belki siz geçiyorsunuzdur.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bir kendimize gelelim. Bir darbe atlattık, topyekûn bir direnişle atlattık ve şimdi, darbenin yıl dönümünde Meclis bahçesinde millete pilav üstü kavurma vermek garip, ucube bir şeydir. Sakın böyle bir şey yapmayın, sakın böyle bir şey yapmayın. Genel Kurulu açmazsanız açmayın ama sakın böyle bir şey yapmayın. Ne ayıp şey ya!

Şimdi, 7 Şubatta bu iş başladığında MİT Müsteşarına yönelik operasyonla, keşke o zaman -süre de azaldı- o MİT Müsteşarı için kanun çıkarmadan önce gelip o günkü muhalefet partileriyle bir istişare yapsaydınız "Arkadaş, bilmediğiniz işler var, böyle böyle oldu da bunun için bu kanun bize acil lazım." deseydiniz.

NURETTİN CANIKLI (İstanbul) – Söyledik ya! Söyledik, kabul etmediniz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – 17-25 Aralık ayrı bir iş. Bunu darbecilerin ifşa etmiş olması, 17-25 Aralıkta, o dönemin kimi AK PARTİ siyasetçilerinin masum olduğu anlamına gelmez. Eğer masumlarsa adamlar niye yok, adamların siyasi hayatını niye bitirdiniz? Değillerse, keşke o zaman da gelip Cumhuriyet Halk Partisiyle, HDP'yle, Milliyetçi Hareket Partisiyle bu işleri samimi olarak konuşsaydınız. Orada tehlikeyi hep birlikte görüp hep birlikte refleks etseydik 15 Temmuz olmazdı, yemin ediyorum olmazdı, olmazdı. (CHP sıralarından alkışlar) Ve gene söylüyorum, bu darbeyi öngörüp, hissedip "Ne olur ne olmaz, şimdi Genelkurmaydan şu kadar, adliyeden, HSK'dan, Yargıtaydan şu kadar hâkim alırsak dünya bizi topa tutar. Bırak, bir bakalım, görelim, bir kalkışınlar da bunları öyle enseleyelim." mantığı da doğru bir mantık değildir.

(AK PARTİ sıralarından "Öyle bir şey yok ki." sesleri)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Öyle, öyle, öyle. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)
Efendim, konuşuruz. O günün Hükümet yetkilileri gelsin, istedikleri bir televizyonda bunları konuşalım. Yahu, samimi olun ya. Bak, samimi, yapıcı bir... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, aynen öyle.
BAŞKAN – Evet, Sayın Altay...
ENGİN ALTAY (Devamla) – Başkanım, bir şey daha söyleyeceğim. Toparlıyorum efendim.
BAŞKAN – Sayın Altay, bir dakika ek süre veriyorum.
Toparlayın lütfen.
ENGİN ALTAY (Devamla) – Toparlıyorum.
Arkadaş, yanlış sahiplenmeye gerek yok; oldu, bitti. Gelin, şimdi, yeni dönemde, daha çok doğrulara yaslanalım, daha çok mantığa yaslanalım, daha çok hukuka yaslanalım; daha adil, daha özgür, halkının refah içinde olduğu bir Türkiye için hukuka ve kuvvetler ayrılığına sarılalım ve parti hiyerarşisi içerisinde, parti disiplini içinde yukarıdan gelen her görüşü peşinen kabul etmeyelim. Meclisin böyle bir hakkı yoktur; bizim partimizin milletvekillerinin de yok, sizin de yok. Bütün partiler için bu böyle. Ve başlarken diyorum ki burada beş yıl boyunca bir şeyden korkacaksak Allah'tan korkalım.
Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.
Öneri hakkında ikinci konuşmacı, İYİ PARTİ Grubu adına Yavuz Ağırlioğlu, İstanbul Milletvekili.
Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)
Süreniz üç dakikadır.
İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, 15 Temmuzla alakalı “Oldu, bitti.” cümlesine atfı yaparak birkaç şey ilave etmem lazım. İkinci senesindeyiz. Ben bugün huzurlarınıza olup da bitmeyen bir parantezin içerisinde konuşma yapmak için geldim.
Partim 15 Temmuzdan sonra bir 15 Temmuz parantezinde tutularak seçim sürecini atlattı. Dolayısıyla bu itham parantezinin içerisinde ben 15 Temmuzda uğradığımız istiskalin, alçaklığın, 15 Temmuzda Türk milletine yaşatılan haysiyetsizliğin, devletimize yöneltilen suikastın arkasında irademi 15 Temmuzdan çok evvel de sarıh bir şekilde ifade etmiş olmamın rağmen, ben bugün bu Meclise siyasetin dilindeki nobranlaşmanın, siyasetin kendisini takdim ederken kullandığı tasnif etme arzusunun, azgınlığının, terör parantezine almaya çalıştığı bir parti sıralarından geldim. 15 Temmuzda gelişe kadarki yaşanan süreç, bizim bu mevzudaki hassasiyetlerimizin her 15 Temmuzda çok daha fazla şey hatırlamamıza, çok daha fazla şeyi milletimize hatırlatmamıza bizi icbar ediyor.
Biz bu mevzuda, 15 Temmuzda uğradığımız alçaklık kadar büyük bir mesuliyetin, uğradığımız alçaklık kadar büyük bir tehlikenin aslında, hesabını vermek cihetiyle her 15 Temmuzda bu işin mufassal hesabını yapmak zorundayız. O şudur: Bizim 15 Temmuz alçaklığı kadar dert etmemiz gereken bir şey daha vardır; yüz binleri bulan bir sızmanın, devletin en stratejik kurumlarına sirayet etmenin, yıllarca biteviye devam eden devlet kurumlarını istila etmenin devlet tarafından fark edilememesi. Yani bizim devletimizin bütün mekanizmalarını felç edecek bir sızmanın devletin hiçbir kurumu tarafından fark edilemeyecek hâle gelmiş bir devlet mekanizmasının elimizde olmasının 15 Temmuzda uğradığımız suikast kadar büyük bir şuur suikastı olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla yarın benzer şeylerle karşılaşmamak için, devletin bu kabil sızmalara karşı şuurunu berraklaştıracak, müdahalelerine imkân verebilecek, bu mevzuda milleti siyasi irade etrafında yekvücut edebilecek bir siyasi berraklık içinde 15 Temmuzda gelişimiz, neleri iskaladığımız, neleri yapamadığımız için bizim başımıza bunların geldiğini muhasebe etmemiz bundan sonra benzer bir şeyle karşılaşmama imkânını bize vereceği için, ben Cumhuriyet Halk Partisinin önerisini sadece bu 15 Temmuzda değil, bundan sonraki 15 Temmuzlarda da yapmamız gerektiğine inanıyorum.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.
Biz, bu sıralara gelmeden evvel de Hükümetimizden bu mevzuda biraz kıdemliyiz.
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Başkanım, müsaade edin, toparlasın arkadaşımız.
YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Hemen toparlıyorum Başkan.
Bu FETÖ'cülük algısının devlete sirayet etmeye kastettiği zamanlarda ilk vurduğu siyasal şube biziz yani ülkücü milliyetçi camianın bürokrasideki kadroları ilk önce feveran ettiler çünkü devlete ilk sirayet etmeye kalkıldığı andan itibaren biz feveran ettik.
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Mikrofonu açın Başkanım, niye arkadaşımızı sessiz konuşturuyorsunuz?
YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Hemen bitiriyorum Başkanım.
Özür dilerim, bir cümleyle bitiriyorum Başkanım.
LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Mikrofonu açarsanız Sayın Başkanım...
BAŞKAN – Mikrofonu açın arkadaşlar.
İlk günler olur, telaşa gerek yok.
YAVUZ AĞIRLIOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla, şunu ifade edip sözlerimi tamamlayacağım, affınıza sığınıyorum.
Devletin uyarılması cihetiyle -muhalefette olanların, münhasıran bizim, ilk evvel bizim- devletimizin yönetimine nezaret eden Hükümetimizin uyarılara sağır kalmasının 15 Temmuzda ödediğimiz bedeli ağırlaştırdığını düşünüyorum. Dolayısıyla, devletimizin yönetimi anlamında Hükümetimizin siyasi sağırlığının 15 Temmuz bedelini ağırlaştırdığını düşünüyorum. İstişarelerimizi, bu mekanizmaları sağlıklı hâle getirmek için 15 Temmuz fırsat bilerek yapmamız gerektiğine inanıyorum.
Heyetinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ederiz.
Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Hişyar Özsoy, Diyarbakır Milletvekili.
Buyurun Sayın Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)
Süreniz üç dakikadır.
HDP GRUBU ADINA HIŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Öncelikle yeni görevinizde başarılar diliyorum.
Yine, bu vesileyle, ilk konuşma hasebiyle, daha önce burada olan, tekrar seçilen, Meclise yeni gelen bütün arkadaşlarımızı da tebrik ediyorum.
Başlarken bir ricam... Önümüzdeki dönemde sert tartışmalarımız, gerilimlerimiz muhakkak olacaktır; Mecliste üç yılda bunu öğrendik yani çok geriliyoruz burada. Yalnız buradaki arkadaşlardan konuşurken ricamız, talebimiz, buradaki her bir arkadaşın, 600 arkadaşın her birinin halkın iradesini temsil ettiğini unutmamaları; en nihayetinde olabilecek saygısızlıklar, halkın iradesine yapılacak saygısızlıklar olacaktır.

Yine bu vesileyle ben özellikle iki arkadaşımı kutlamak istiyorum. Dersim Dağ şu an Divanda, Diyarbakır'da birlikte milletvekili seçildik, yine Rûmeysa Kadak, sanırım burada; çok genç ve iki kadın arkadaşımız. Umuyorum, bir önceki Meclisten daha farklı bir Meclis yaparız çünkü geçen Mecliste -benim şahsi kanaatim- çok başarılı bir performans sergileyemedik, muhalefetiyle iktidarıyla çok fazla bunu beceremedik, bu kanaattem. Umuyorum, sizin Başkanlığınızda Sayın Başkan, daha verimli, çatışma, kavga yerine müzakereye, diyaloga dayalı bir tarzı biz öne çıkarırız.

CHP'nin sunduğu grup önerisini biz destekliyoruz. Darbelerle hesaplaşmak gerektiğine inanıyoruz, sadece 15 Temmuz meselesi değil. Ben 43 yaşındayım, çocukluğum, gençliğim 80 darbesinde geçti. Burada yaşı daha büyük olan vekillerimiz var, 60 darbesinin gölgesinde, 70'in gölgesinde yaşayanlar oldu, şimdi 15 Temmuzun gölgesinde yaşayan insanlar olacak. Doğrusu, hepimizin ruhlarını yaralayan bu darbelerle -15 Temmuz dâhil- şu ana kadar doğru düzgün bir şekilde yüzleşilmediğini düşünüyoruz. Zaten darbelerle şeffaf, açık, doğru düzgün bir şekilde yüzleşmediğiniz zaman bundan sonra gelebilecek darbelerin de önünü açmış olursunuz. O açıdan, 15 Temmuz tabii en başta bu Parlamente'ye yapılan bir saldırıydı, şiddetle kınadık, karşısında da durduk fakat 15 Temmuzdan sonra bu ülkede Parlamente'yu güçlendireceğimize, değişik toplumsal kesimler arasında diyalogu artıracamıza kutuplaştıran, tekçi, merkeziyetçi bir mantık bir siyasal sistem olarak kendisini inşa etti. Biz bir defa bu siyasal sistemin Türkiye'nin çoklu sorunlarına, yapısal sorunlarına çözüm olmayacağını düşünüyoruz; birlikte deneyimleyip göreceğiz.

Tabii, daha sağlıklı bir siyasal yapı, daha sağlıklı bir toplumsal müzakere için mutlak suretle bu Mecliste bu darbelerin araştırılması, sadece 15 Temmuz değil, bu darbeci zihniyetin mahkûm edilmesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen Sayın Hatip.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – ...bu darbeci mantığın mahkûm edilebilmesi için sorumluluk alınması lazım.

Kıymetli arkadaşlar, darbe sadece ordu tanklarıyla aşağı inmiyor. Darbecilikten kastımızda halkın demokratik iradesine yapılan her türlü gayrimeşru müdahaleden bahsediyoruz. Bu bir anlayış meselesidir, bu sadece askerin kafasında olan bir şey olmayabiliyor. Dolayısıyla, halkın iradesine saygı için, halkın iradesinin tecelli edebilmesi için bütün Meclisi sorumluluk almaya ve bu darbelerle kapsamlı bir yüzleşme sürecini başlatmaya, gerçekleştirmeye davet ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

AK PARTİ Grubu adına Cahit Özkan, Denizli Milletvekili.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gazi Meclisimizin Kıymetli Başkanı, sayın milletvekilleri; hepimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum. İnşallah yeni yasama dönemimizde ülkemiz, milletimiz için ideal yasalar peşinde koşarak genelgeçer, uzun süre yürürlükte kalacak ve milletimizin adalet terazisini, vicdanını tatmin edecek, biz hukukçuların “delege feranda” dediğimiz hukukun peşinde koşacak yasalar yapmamızı temenni ediyorum.

Hamdolsun, sandık sonuçlarının olabildiğince en yüksek seviyede Meclisteki sandalye dağılımına yansıdığı bir Meclisi yani millî iradenin tecessüm etmiş hâlini bugün burada yaşıyoruz. İnşallah güzel yasalar yaparak, uzlaşarak bu yasama döneminde milletimiz için, ülkemiz için hayırlı, güzel sonuçları hep birlikte hayata geçireceğiz.

Tabii, burada millet var. Milletin iradesinin tecelligâhı bu kutsal çatı altında bizler milletimizin kaderini paylaşırken birileri de bu kaderi ihanet odaklarıyla, Türkiye düşmanlarıyla paylaşma gayreti içerisinde oldular. Biz de onların savunucusu olarak yani milletimizin iradesinin temsilcileri olarak hamdolsun, ülkemizin ekonomik, sosyal, siyasi bütün kaynaklarını sadece ve sadece milletimizle paylaşmanın gayretini, mücadelesini hep birlikte verdik.

İşte, bugün “15 Temmuz ruhu” “7 Ağustos mutabakatı” dediğimiz ruh Kocatepe'dir, Çanakkale'dir, Sarıkamış'tır ve İstiklal Marşı'nda belirtilen ruhtur. İnşallah biz bu ruha sahip çıkacağız. Onun için bu ruha sahip çıkmanın en güzel yöntemi... Hepimiz milletvekiliyiz, 600 milletvekili olarak her birimiz temsil ediliğimiz illerde binlerle, on binlerle bulaşacağız ve 600 milletvekilini 10 binle çarptığımız zaman milyonlar olacak ve oralardan yayınlanan yayınlarla birlikte inşallah milletimizin o kahramanlık destanını bütün dünya da görecektir.

Ancak diğer taraftan da sadece Mecliste değil, hemen 16 Temmuz tarihinde yine Sayın Altay'ın da ifade ettiği gibi burada tekrar birlikte olacağız ve 15 Temmuz ruhunu inşallah burada tekrar yaşatacağız. Yani Cumhuriyet Halk Partisinin 15 Temmuz ruhu noktasındaki samimiyetini ve heyecanını yürekten kutluyorum. İnşallah -zaman bizden tarafa- 16 Temmuzda da bu ruhu en güzel şekilde yaşatacağız.

Ancak şunun da altını çizmek istiyorum, hepimizin hassasiyetinin milletimizin hassasiyeti olduğuna yürekten inanarak şunları da ifade etmek istiyorum: Tabii, bu ülkede özellikle 17-25 Aralık tarihinden sonra FETÖ iltisakı sebebiyle alınan sadece 4 savcı ve hâkim sebebiyle “Yargıyı saraya bağladınız.” diyenler oldu. Bunlar milletimizin vicdanında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Toparlayın lütfen, buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Sadece 4 savcı ve hâkim alındı diye FETÖ'yü koruma gayreti içerisine girenler oldu. Oysaki bu ülkede FETÖ'yle iltisaklı olan ne kadar kamu personeli, yargının, emniyetin, adaletin, istihbaratın ve bürokrasinin içerisine sızmış ne kadar hâkim, savcı ve bürokrat varsa bunlarla mücadele ettik.

MURAT EMİR (Ankara) – Onları kim atadı?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – 17-25 Aralıktan sonra baktığımız takdirde, bu davayı, milletimizin davasını kimin, nerede, ne kadar dillendirdiğini, bunları da milletimizin vicdanına sunuyoruz.

Evet, 7 Şubat MİT krizi, o dönemde yapılan yasal düzenleme FETÖ'yle mücadeleledi.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 2'nci beş dakikayı mı verdiniz Sayın Başkan?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Aynı şekilde, tutukluluk ve denetimli serbestlik sürelerinin yeniden düzenlenmesi, FETÖ'nün haksız tutuklamayla ilgili aldığı kararlarla mücadeleledi. 17-25 Aralık sürecinden sonra, yine bu Millet Meclisi çatısı altında, bu ülkede o özel yetkili mahkemelerin kaldırılması da aynı mücadelenin eseriymi.

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Bizlerin, bütün milletvekillerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – ...600 milletvekilinin, hepimizin hassasiyeti milletimizin kaderiyle birlikteyse inşallah bizim bu kaderi aydınlık yarınlara hep birlikte taşıyacağımızı ifade ediyor, yüce Meclisi tekrar saygıyla muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Öneri hakkında, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Erkan Akçay.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 27'nci Yasama Dönemimiz hayırlı uğurlu olsun ve bütün milletvekili arkadaşlarıma bu çalışmalarda başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, size de Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçilmeniz münasebetiyle üstün başarılar diliyorum.

Muhterem arkadaşlar, 15 Temmuz'u iki yıldır sürekli değerlendiriyoruz, tartışıyoruz ve 15 Temmuz hain darbe girişiminin travmalarını hâlen atlatabilmiş değiliz. Bu mücadele uzun erimli olarak devam edecektir. Yalnız, bütün meselelere büyük bir tarihî perspektifle, dün bugün yarın perspektifiyle ve bir tarih şuuruyla bakmamız ihtiyacının bilhassa siyaset yapan milletvekilleri bakımından ve ülkemizin aydınları ve medyası bakımından önem arz ettiğini düşünüyorum.

Nedir bu tarihî perspektif? Biz yakın tarihimiz itibarıyla, son yüz yıl itibarıyla baktığımızda iki büyük felaket yaşadık ve üçüncü felaketin, uçurumun kenarından döndük. Birinci felaket, 1908 İkinci Meşrutiyet'i takip eden dördüncü yılda Balkan Harbi'ne girmemiz ve büyük bir beka tehdidi içerisinde büyük bir vatan coğrafyası kaybetmemiz. Milyonlarca şehit, milyonlarca göç - Anadolu'ya gerçekleşen göçler- ve yüzölçümü itibarıyla neredeyse şu anki Türkiye topraklarına ulaşan bir vatan kaybı. Ve iki yıl sonra girdiğimiz Birinci Cihan Harbi'nden sonra dört yılda yine milyonlarca kilometrekare vatan kaybı, milyonlarca şehit ve yaşadığımız göçler. Ancak Kurtuluş Savaşı'yla, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde gerçekleştirebildiğimiz Kurtuluş Savaşı'yla ve onu takiben kurulan genç cumhuriyet bugünlere gelmiştir. Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku'ndaki "Az zamanda çok büyük işler yaptık ancak yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz." ifadesinden mülhem olarak cumhuriyet dönemimizde elbette çok büyük işler yapmakla birlikte bazı zafiyetleri, krizleri, kaosları yaşadığımız da bir gerçektir ve 15 Temmuz hain darbe girişimi de belki de üçüncü büyük millî felaketten kurtulduğumuz günün adıdır aynı zamanda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

15 Temmuz'da, Türk milleti ve onun temsilcileri, Türkiye Büyük Millet Meclisi mensubu milletvekilleri ve aziz milletimiz bütün Türkiye'de sokakta ve her alanda devletin çeşitli kademelerindeki görevlilerle birlikte bu hain darbe girişimi püskürtülmüş ve Türkiye âdeta bir parçalanmanın, iç savaşın eşiğine getirilmek ve akabinde de işgale uğratılmak hedefinden o gün itibarıyla kıl payı kurtulmuştur ve bizim 15 Temmuzları ve tarihî perspektif içerisinde yaşadığımız felaketleri asla unutmamamız gerekir.

Tarih bize şunu öğretiyor ki, yaşadığımız bu felaketlerin elbette çeşitli sebepleri var, sayabiliriz ve mutabık da kalabiliriz fakat tespit ettiğimiz birinci hakikat şudur ki 1908'den bugüne kadarki yaşadığımız felaketlerin en önemli sebeplerinden biri devlet yönetiminde siyasi aktörler arasındaki siyasi kavgalar, siyasi kör dövüşleri ve siyasi anlaşmazlıklardır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Erkan Bey.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Ben teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Böylece, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu öneri üzerinde görüşmeler tamamlanmış bulunuyor.

Şimdi öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Öneriyi okutup işleme alacağım ve daha sonra oylarınıza sunacağım.

3.- AK PARTİ Grubunun, TBMM Genel Kurulunun haftalık çalışma günlerinin dışında 16 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanarak gündeminde bulunan işlerin görüşülmesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının Başkan hariç 20 üyeden kurulmasına ve görev yerleri dağılımına, Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas komisyonlarının siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin önerisi

13/7/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/7/2018 Cuma günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mehmet Muş

İstanbul

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

TBMM Genel Kurulunun haftalık çalışma günlerinin dışında 16 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 14:00'te toplanarak gündeminde bulunan işlerin görüşülmesi,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının Başkan hariç 20 üyeden kurulması ve görev yerleri dağılımının Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna 1 başkan vekili, 6 kâtip üye, 3 idare amiri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna 1 başkan vekili, 3 kâtip üye, 1 idare amiri; Halkların Demokratik Partisi Grubuna 1 başkan vekili, 1 idare amiri, Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna 1 başkan vekili, 1 idare amiri, İyi Parti Grubuna 1 kâtip üye,

Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarından Dilekçe Komisyonunun 12 üyeden, Bütçe Komisyonunun 30 üyeden, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun 3346 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi gereği 35 üyeden, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunun 2937 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesi gereği 17 üyeden, diğer komisyonların 26'şar üyeden kurulması ve komisyon üyeliklerinin siyasi parti gruplarına dağılımının ilişik listedeki şekilde olması önerilmiştir.

TBMM BAŞKANLIK DİVANI VE İHTİSAS KOMİSYONLAR ÜYE DAĞILIMI

İHTİSAS KOMİSYON ADI	AK PARTİ	CHP	HDP	MHP	İYİ PARTİ	TOPLAM
ADALET KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
ANAYASA KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26

AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU	12	6	3	2	2	25
BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOM	13	6	3	2	2	26
ÇEVRE KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
DIŞİŞLERİ KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
DİLEKÇE KOMİSYONU	6	3	1	1	1	12
GÜVENLİK VE İSTİHBARAT KOMİSYONU	8	4	2	2	1	17
İÇİŞLERİ KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU	17	9	4	3	2	35
MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU	15	7	3	3	2	30
SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26
SANAYİ, TİC, ENERJİ, TABİİ KAYN.BİLGİ VE TEKN. KOM.	13	6	3	2	2	26
TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU	13	6	3	2	2	26

BAŞKAN – Öneri sahibi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş. Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Muş.

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Grup önerimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin pazartesi günü çalışma saati ve Başkanlık Divanındaki üyeler ile Meclisteki komisyonların sayılarıyla ilgilidir.

Burada, Başkanlık Divanı konusunda az önce bir tartışma söz konusuydu, bir müzakere yapıldı. Birkaç noktaya değinmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Başkanlık Divanı, Başkan ve diğer üyelerden oluşur. 20'nci Dönemde, Başkan hariç Başkanlık Divanında 17 üye bulunuyordu. 21'inci Dönemde yine Başkan hariç 19 üye, 22'nci Dönemde Başkan hariç 14 üye, 23'üncü Dönemde Başkan hariç 16 üye, 24'üncü Dönemde Başkan hariç 17 üye, 25'inci Dönemde Başkan hariç 17 üye, 26'ncı Dönemde Başkan hariç 22 üye.

Dolayısıyla, 20'den 26'ncı Döneme kadar bunlar sürekli değişmişler, bazen azalmış bazen artmış. Bizim bugün teklif ettiğimiz sayı ise 20 artı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanıdır. Dolayısıyla, ne geçmiş dönemde oluşturulan Başkanlık Divanlarından çok uzak bir sayı ne de son dönemlerde oluşturduğumuz rakamların çok altında kalan bir sayıdır. Yani ortalamasını aldığınız zaman, aslında bugün teklif ettiğimiz Başkanlık Divanı sayısına ulaşılabilir. Dolayısıyla, bu anlamda, bu, Genel Kurulun takdirlerine birazdan sunulacaktır Meclis Başkanımız tarafından.

Bir diğer konu, burada ifade edilen, şimdiye kadar Meclis Başkanının yapılan hesaplamalarda Başkanlık Divanının toplam sayısına dâhil edildiği ve parti gruplarına göre bu dağılımın yapıldığı tartışmasıdır.

Değerli arkadaşlar, şimdiye kadar yapılan uygulamalar bu yönde diye, bundan sonra yapılacak olan uygulamalar, eğer doğrusu, eğer hukuk olarak temeli sağlam olanı biliyorsak buna neden geçmeyelim? Ki geçmişte Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu tartışmalar yaşanmıştır, bu tartışmalar yapılmıştır. Şöyle ki: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Anayasa'nın 94'üncü maddesinin ikinci fıkrası ve İç Tüzük'ümüzün 9, 10, 11 ve 12'nci maddeleri bir bütün olarak değerlendirildiği zaman diğer Başkanlık Divanı üyelerinden farklıdır. Buradaki bütün parti grupları kendilerine tekabül edecek olan Başkan vekili, kâtip üye ve Meclis idare amirlerini kendi gruplarında yapacakları seçimle belirler ve Türkiye Büyük Millet Meclisine bildiririz. Bütün partiler bunu böyle yapar. Burada farklı olan sadece Meclis Başkanıdır. Meclis Başkanının seçimi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılır. Partiler, parti grupları teklifte bulunmazlar, bireysel başvuruyla bu gerçekleşir.

Şimdi, bir parti grubunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Divanında 2 veya 3 üyeyle temsil edildiğini düşünün ve bu parti grubu belli sebeplerden dolayı dağıldı. O 3 üyeyle temsil edilen parti grubunun üyeliklerinin görevleri sona eriyor ama eğer aynı parti grubundan Meclis Başkanı seçilmiş olsaydı Meclis Başkanının görev süresi sona ermiyordu arkadaşlar. Ne zamana kadar devam ediyordu? Dönemi tamamlayana kadar. Ya da bir bağımsız milletvekili, Meclis Başkanlığına aday oldu ve Genel Kurul tarafından seçildi. Şimdi oranlama yapıyorken bu bağımsız olarak seçilen Meclis Başkanını hangi partiye dâhil edeceksiniz? Hiçbir partiye dâhil edemezsiniz. Dolayısıyla hem seçilme yöntemi olarak hem icra ettiği fonksiyon itibarıyla Meclis Başkanının partilere yapılacak olan Başkanlık Divanındaki sandalye sayısına dâhil edilmesi doğru değil. Dolayısıyla biz bu önergemizde Meclis Başkanını hariç tutuyoruz yani 20 üye teklifinde bulunuyoruz, artı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı olacaktır.

Az önce grup önerisinde de okunduğu üzere, komisyonlar geçen sene 26 kişiden oluşturulmuştu, yine aynı şekilde biz de böyle bir teklifte bulunduk. KİT Komisyonu, kanunu gereği 35'tir; yine Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu, kanunu gereği 17'dir. Bunların sayısı ne azaltılabilir ne de artırılabilir.

Plan ve Bütçe Komisyonu ile alakalı, değerli dostlar, Plan-Bütçe Komisyonunun sayısı Anayasa'da 40 olarak belirtilmişti ve o Anayasa'da 40 olarak belirtilen sayının 25'i, iktidar partisine ya da partilerine verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Anayasa değişikliğiyle beraber, 40 olan Plan ve Bütçe Komisyonu üye sayısı da artık Başkanlık Divanının kararıyla ya da grup önerisiyle belirlenebilir hâle gelmiş ve oradaki dağılımda da herhangi bir partiye belli bir oranda değil de sandalye sayısına göre bir dağılım öngörülmüştü. Dolayısıyla biz de bu teklifimizde 30 gibi bir rakam teklif ettik çünkü Plan ve Bütçe Komisyonunda görev alan bir milletvekili başka bir komisyonda görev alamıyor. 40 belki fazlaydı, 25 belki az olur, 30 gibi... Çünkü burada görev alan, başka bir komisyonda görev alamayacağı için bütün partiler, görevlendirmelerini bu noktada daha rahat yapabilirler diye düşünüyorum.

Bir de ben de Plan ve Bütçe Komisyonunda görev yapmış bir milletvekili arkadaşınızım, oradaki uygulamaları bilmekteyim. 30 gibi bir sayıyı burada teklif etmiş bulunmaktayız ve bu anlamda, milletvekillerinden bu grup önerimize destek istemekteyiz ve bunu Genel Kurulun takdirine sunduğumuzu, destek beklediğimizi ifade etmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben satışmadan dolayı müsaadenizle söz almak istiyorum. Benim konuşmalarına izafeten sayın konuşmacı birtakım şeyler söyledi. Onu müsaade ederseniz izah etmek istiyorum.

BAŞKAN – Ben satışma fark etmedim ama...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İzah etmem gereken bir durum oldu.

BAŞKAN – Evet, isterseniz şu diğer konuşmacıları bir tamamlayalım. Öneri...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Efendim, geçtikten sonra olmaz. Şu anda satışmadan dolayı bir söz vererseniz olur, uygulama böyle.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Efendim, ismini söylemedim. Ne söylemişim Sayın Başkan?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Satışmadan dolayı iki dakikalık bir söz istiyorum Sayın Başkan.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne demişim efendim?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Satışma yok.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden bir dakika söz veriyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Efendim, kürsüden konuşmamın ne sakıncası var?

BAŞKAN – Buyurun, yeni bir satışmaya mahal vermeden lütfen.

VI.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un AK PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; satışmayı kişisel bir mesele olarak algılamaktan ziyade; söylenen, ifade edilen sözlerin burada doğru yorumlanmadığını söylemek üzere söz aldım. Netice itibarıyla şahsi bir satışma değil bu.

Şimdi, sayın grup başkan vekili kendisi de ifade etti. Bütün bu hesaplamalar bugüne kadar Meclis Başkanı da dâhil olmak üzere hesaplanırken bugün Divanda partimize düşecek olan 1 milletvekilini yok sayabilmek için "Vallahi biz bunun doğrusunu bulduk, doğrusu bu. Bundan sonra biz bunu uygulayacağız." demek, bir keyfîlik arz eder. Bugüne kadar "Efendim, kanun ve tüzükle beraber teamüller de geçerlidir." şeklinde savunduğunuz tezinizi de çürütür bu.

Meclisi açarken Sayın Meclis Başkanı bir ifadede bulundu. Ben bunun tüzükte ve kanunda yazılı olmadığını ifade ettiğimde "Ama teamüller var." dediniz. Teamüller geçerli olduğu zaman işinize geliyorsa teamülleri kabul ediyorsunuz. Burada bunu kabul etmemek, keyfî bir yönetim için yavaş yavaş hazırlık yaptığınız anlamına gelir. Bakın, bu keyfî yönetiminiz devam ettiği sürece, başlangıçtaki gibi devam ederse bu Meclis çok sıkıntılı bir meclis olur; bugünden söylemek istiyorum.

Burada ilk başta söylediğim konu şuydu: Hukukun, adaletin tesis edildiği bir meclis, herkesi, Türk milletini de rahat ettirir ama bu şekildeki keyfî uygulamalar, bundan sonra bu Mecliste hiçbirimize rahat yüzü göstermez.

Saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- AK PARTİ Grubunun, TBMM Genel Kurulunun haftalık çalışma günlerinin dışında 16 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanarak gündeminde bulunan işlerin görüşülmesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının Başkan hariç 20 üyeden kurulmasına ve görev yerleri dağılımına, Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas komisyonlarının siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Behiç Çelik, Mersin Milletvekili.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi üzerine söz aldım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle, ilk konuşmamı yapmam hasebiyle, yeni seçilen milletvekillerimizi tebrik ediyorum.

Sayın Başkanım, sizi de kutluyorum.

İnşallah, dilek ve temennim odur ki bu 27'nci Dönem, yüce Mecliste ülkemizin, milletimizin çıkarlarına çok önemli kararlar alacağımız, birlikte dayanışma içerisinde millî meselelerde beraber olacağımız bir dönem olur ve siyasi tarihimize de bu şekilde geçer diye ümit ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi, 23 Nisan 1920 tarihinden bugüne kadar, ilk kurulduğu günden

itibaren devletimizin bütün organlarını doğuran en önemli organdır. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi, egemenliğin âdeta temsil makamı ve demokrasinin de kâbesi ve kiblegâhidir. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisini yetki, görev ve sorumluluk itibarıyla zayıflatmak, fiilî olarak ya da hukuki olarak küçültmek, etkisiz hâle getirmek aslında devletimize verilecek en büyük zarardır. Aynı zamanda bu, milletimiz için de bir bûhtandır ve onların temsil yetkilerinin izale edilmesidir, zayıflatılmasıdır; dolayısıyla demokrasinin katledilmesi anlamına gelir.

Sözümü buradan şu noktaya taşımak istiyorum: Türkiye Büyük Millet Meclisi, 9 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla, Sayın Cumhurbaşkanının yemininden sonra farklı bir mecraya geçmiştir. 16 Nisan referandumundan sonra gerçekleşen yeni düzende Türkiye Büyük Millet Meclisinin çok etkisiz olacağını söylemek istiyoruz. Buradan hareketle, eğer biz, iktidarıyla muhalefetiyle hep birlikte etkili temsiliyet görevi yapabilirsek, bu, bütünüyle milletimizin yararına olacaktır diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen sayın konuşmacı.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisi bu bağlamda ele alındığında, partimizi, partilerimizi, özellikle muhalefeti daha etkisiz kılmak için özel olarak hazırlanmış listeleri ihtiva etmektedir. Sayın Muş, burada konuşmasında da buna vurgu yapmaktadır. “20 üyeden kurulması” derken burada amacınız nedir? 21 olduğu takdirde, İYİ PARTİ’nin yine Divana üye verme imkânı varken bunu elinden almış oluyorsunuz. Böyle bir öneriyle ne yapıyorsunuz? Daha çok, kendi partinizin Türkiye Büyük Millet Meclisi içerisinde ihtisas komisyonları bağlamında da daha güçlü temsilini ve hak etmediğiniz temsilini sağlamış oluyorsunuz. Bu, sizin iyi niyetle bu işe başlamadığınızı göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bu kararınızı değiştirmenizi ve burada en azından “Başkan dâhil” hükmünü koymanızı ben burada teklif ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Erkan Akçay.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun önerisi üzerine söz aldım. Bugün grup önerisinde Genel Kurulda Meclis Başkanlık Divanının üye sayılarının ve parti gruplarına göre dağılımının ve ihtisas komisyonlarındaki üye sayılarının belirlenerek yine parti gruplarına dağılımını görüşüp karar bağlayacağız. Tabii, Genel Kurul öncesi Danışma Kurulunda parti grupları olarak herhangi bir uzlaşma sağlayabilmiş değiliz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak şunları ifade etmek isterim: Şimdi, 20’nci Dönemde Meclisimiz 5 gruptan oluşuyor ve Divan -üye dağılımı- 17 üyeden oluşuyor. 21’inci Dönemde de 5 siyasi parti grubu var 19 üyeden ve 22’nci Dönemde de 14 üyeden oluşuyor çünkü 2 siyasi parti grubu var. 23’üncü Dönemde, Milliyetçi Hareket Partisinin de içinde bulunduğu dönemde, 4 gruptan oluşan Mecliste 16 Divan üyeliği, 24’üncü Dönemde yine 4 parti grubu ve 17 üye söz konusu. 25’inci Dönemde Divan üye sayısı 17, 26’nci Dönemde 4 siyasi grupla birlikte 22 Divan üyesi söz konusu.

Şimdi biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak 20 Divan üyesinden oluşan bir Divan üye dağılımını son derece makul buluyoruz, Başkan hariç olmak üzere, biraz evvel verdiğim bütün rakamlarda Başkan hariç sayılmaktadır. O bakımdan, bunu parti gruplarına düşen üyelik sayısı bakımından ele alarak zorlamakta bir fayda görmüyoruz. Aksi takdirde Milliyetçi Hareket Partisi olarak şöyle düşünmemiz lazım: Bizim partimiz 2 üyeyle temsil edilecek Divanda, e, 3 üye olsa hiç de fena olmaz. O zaman 3 üye olması için de Divan üye sayısını 29’a çıkarmamız gerekir. Burada makulü aramakta büyük fayda görüyoruz. Geçtiğimiz dönemlerde de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, bu sayıları da makul bulmuştuk, kaldı ki bu sayılarla ilgili herhangi bir teamül de oluşmuş değildir, neticede Genel Kurul kararıyla oluşan bir durum söz konusudur. O bakımdan, bu grup önerisinin lehinde oy kullanacağımızı belirtiyor, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akçay.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Fatma Kurtulan, Mersin Milletvekili.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, Meclis Başkanlığı görevinizde de başarılar diliyorum.

Seçim güvenliğinin tartışıldığı, şaibelerin ve kanın bulaştığı bir seçimi geride bırakarak buraya geldik hepimiz. Dileğimiz, umarız ki bu yeni dönemde güçlendirilmiş bir Meclisi hep beraber tesis etmeye çalışırız. Demokratik bir anayasanın oluşması ve demokrasilerin olmazsa olmaz ilkelerinden kuvvetler ayrılığı ilkesinin tesisi için hep birlikte bir mücadele birliğine ulaşırsanız diye temenni ediyoruz.

Biliyorsunuz, başlarken eksik başladık, aslında bir ayıpla başladık; tutuklu 2 milletvekilinin bu çalışmalara dâhiliyetini engelleyen bir durumla başladık. Umarız, dileriz ki önümüzdeki en kısa sürede bu ayıp giderilir; bir anayasal hak olarak da Anayasa’da da karşılığını bulan bu engelleyici durumun giderilmesi için gerekli girişimlerde bizzat Sayın Meclis Başkanımız bulunur.

Leyla Güven’in, bizim en güçlü oranı sağlamamıza rağmen, aynı zamanda tüm partilerin ortak bir eksiği olarak da, zar zor yakaladığımız yaklaşık yüzde 18’lik kadın oranının bir üyesi olarak da bir an önce Meclisteki yerini almasını diliyoruz.

İlk şeye başlarken, özellikle tüm kadın milletvekili arkadaşlarıma başarılar dilerken HDP kadın grubunun bir temennisi olarak tüm kadın sorunlarına dair “kadın kimliği” üst başlığıyla iş birliği teklif ediyoruz. Umarım, buna da tüm gruplar el birliğiyle karşılık verirler.

AKP’nin bu önerisine dair de şunu söylemek isterim: Sayın Başkan, ilk Danışma Kurulunu topladınız. Ne yapıp edip bir konsensüs yaratmak için mutlaka çaba göstermeliydiniz. Halk arasında derler: “Dakika bir, gol bir.” Eğer şimdiden, AKP, hemen ilk toplantıda çubuğu kendisine bükten bir durumla bizi karşı karşıya bırakırsa önümüzdeki süreçte nasıl birlikte çalışacağız? Bu da tartışmalıdır. Onun için bunu reddediyoruz. Meclis Başkanının da bu tutuma karşı AKP’ye, bütünen, çoğunluk gücünü arkasına alarak burada “Kabul edenler... Etmeyenler... Edilmiştir.” durumunu değiştirerek hakkaniyet ilkesini tesis etmesi için çaba göstermesini diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Haydar Akar, Kocaeli Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yeni dönemin hayırlı olmasını diliyorum, siz milletvekili arkadaşlarıma ve Sayın Başkana da başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, dün seçtiğinizde bayağı da ümitlenmiştik, Mecliste bir konsensüs ve uzlaşma sağlanacağı konusunda ümidimiz artmıştı ama daha ilk Danışma Kurulundan bir uzlaşma çıkmaması, bundan sonraki sürecin de bu şekilde devam edeceği konusundaki kanımızı artırmaya başladı. Aslında yapmanız gereken, bugün yapmanız gereken... Hep öyle olmuştu, uzlaşmayla Başkanlık Divanı üyeleri belirlenmişti.

Bakın, geçen dönem Başkanlık Divanında 23 üye vardı ve buna siz de dâhildiniz, Başkan da dâhildi ve 23 Divan üyesi yine burada uzlaşmayla artırıldı, dönem içinde de artırılmıştı. Bunu da biraz evvel eleştiren arkadaşım, hani “Bir daha artıracak mıyız, bir daha artıracak mıyız?” diyen arkadaşım da o uzlaşmaya “evet” oyu vermiş ve onun grubunun da Başkanlık Divanındaki üye sayısı 1 artmıştı, ama bu döneme baktığınız zaman maalesef yine iktidar partisinin, tamamen, kendine yontar bir şekilde ve anlaşılabilen bir hesaplama yöntemiyle hem kendi çoğunluklarını Divanda sağlamalarını –aldıkları oy yüzde 42 olmasına rağmen, muhalefet partilerinin, ikinci, üçüncü, dördüncü partilerin oylarının yüzde 58 olmasına rağmen- hem komisyonlarda çoğunluğun nasıl ele geçirildiğini dağıtılan grup önerisinde gayet basit görmekteyiz.

Bakın, İç Tüzük Madde 9: “Başkanlık Divanı, bir Başkan; dört başkanvekili; yedi kâtip üye; üç idare amirinden kurulur.” diyor; gayet basit. Yani siz 23’ü 21’e çekerek, 20 artı 1’e çekerek İYİ PARTİ’nin Divana 1 başkan vekili veya kâtip üye vermesinin önüne geçiyorsunuz. Aşağı yukarı aynı oyu almış iki partiden birinin bir başkan vekili ve bir kâtip üyesi var ama diğeri sadece bir kâtip üyesi var; bu, özellikle yapılmış bir iş. Niye bunu yapıyorsunuz? Herkes buraya halkın iradesiyle geldi ve herkesin bir temsil oranı var. Temsil oranları da gayet basit, oy oranları belli, bu da çok rahatlıkla hesaplanabilir. Ama öyle bir yöntem bulmuşsunuz ki Başkanlık Divanı ve komisyon üyeliklerini size yontacağınız için karmaşık bir rakamla sayınızı artırıyorsunuz. Burada eğer hakkaniyetten söz ediyorsanız, adaletten söz ediyorsanız, bundan sonraki süreçte bir uzlaşmadan söz edecekseniz bu hatayı, bu yanlış düzeltmekle başlamak gerektiğine inanıyorum.

Bakın, hemen, 20+1 olursa ne olur, 21 olursa ne olur? Siz dâhil olursanız İYİ PARTİ’ye 1 tane daha Başkanlık Divanı üyesi gidiyor -bütün teamüller böyle şimdiye kadar- sizi hariç tutarlarsa İYİ PARTİ’nin 1 tane eksiliyor. Niye bu kadar zorlanıyoruz? Niye bu kadar şeytanlık yapmaya veya çeşitli entrikalar çevirmeye çalışıyoruz? 23 hazır, zaten geçen dönem yapmışız, 550 milletvekilinden 600’e çıkmışız, milletvekili sayımız artmış; kolayı var, sizi de dışarıda tutalım “23+1” deyin ve bu iş hallolmuş olsun, bu kadar basit. Niye bu entrikalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Ben sizin uzlaştıracı olacağınızı düşünüyorum ve bunun düzeltilmesi gerektiğine inanıyorum. Burada bütün siyasi partiler halkı ve millî iradeyi temsil etmektedir. Birilerinin ayrıştırılması, ötekileştirilmesi, sadece birtakım ittifaklardan dolayı da bir siyasi partinin yok sayılması, görmezden gelinmesi doğru değil. Herkesin Türkiye Büyük Millet Meclisinde hem komisyonlarda hem de Divanda eşit şekilde temsil edilmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, bir kere, uzlaşmanın tarafları ben değilim, siyasi parti gruplarıdır, bunu düzeltmekte fayda var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Uzlaştıracaksınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani bir uzlaşma iradesi ortaya konulabilseydi uzlaşılabilirdi ama geçmiş dönemlerde, uzlaşılardan, Genel Kurul kararıyla da bu işler yapılmış. Gönülümüz uzlaşmayı arzu ederdi fakat farklı teklifler var, bunu da anlayışla karşılıyorum. Neticede, iş buraya geldi. İnşallah, bundan sonra uzlaşma konusunda siyasi parti gruplarımız çok daha gayret gösterir, biz de onlara katkıyı sağlarız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, 60’a göre bir söz talebim olacak yerimden.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, AK PARTİ grup önerisinde sunulan ekli listede Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üye sayısının 26, AK PARTİ Grubuna düşen üye sayısının da 13 olarak düzeltilmesini istihdam ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı yapıyorken önergeyle ilgili, KİT ve Güvenlikle alakalı, kanunla belirlenen üyeleri olduğunu ifade ettim, diğer komisyonları 26 olarak teklif ettiğimizi söyledim fakat verdiğim ekli listede sehven Avrupa Birliği Uyum Komisyonu “25” olarak yazılmış, bunun “26” olarak düzeltilmesini ve aynı şekilde AK PARTİ Grubu olarak da “12” yazılmış, onun da “13” olarak düzeltilerek Genel Kurul tarafından değerlendirilmesini istihdam ediyorum.

Bunu bilgilerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisinin oylanması esnasında karar yeter sayısı aranmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- AK PARTİ Grubunun, TBMM Genel Kurulunun haftalık çalışma günlerinin dışında 16 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 14.00’te toplanarak gündeminde bulunan işlerin görüşülmesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının Başkan hariç 20 üyeden kurulmasına ve görev yerleri dağılımına, Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas komisyonlarının siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Böylece, öneri üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Öneriyi oylarınıza sunacağım, bundan önce karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
Sayın milletvekilleri, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın söz talebi vardır.
Yerinizden bir dakika söz veriyorum, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, Saadet Partisi olarak Meclis Başkanını görevinden ötürü tebrik ettiğine ve her konuda yardımcısı olacaklarına, TBMM çatısı altında 8 siyasi partinin temsil edilmesine karşın grubu olmayan 3 partiye Genel Kurul salonunda yer temin edilmediği ve bu konuya çözüm bulunmasını istirham ettiğine ilişkin açıklaması

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, bu yeni görevinizden ötürü sizi Saadet Partisi olarak içtenlikle tebrik ediyor ve her konuda yardımcınız olacağımızı taahhüt ediyoruz efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) - İttifak sisteminin yüzde 97 temsille sonuçlanması gerçekten olumlu bir gelişmedir ancak buradaki nihai hedef barajın kaldırılması, ittifak sisteminin devamı ve neticede yüzde 100'ün temsili olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında 8 siyasi parti temsil edilmektedir. Duruma baktığımızda, grubu olan siyasi partilere oturacak yer temin edilmiş ancak 3 partiye, 2 ve 1'er üyesi olan 3 partiye oturacak yer temin edilmemiştir.

Sayın Başkanım, biz sizi Başbakanlıktan pratik çözüm üretmenizle yakından tanıyoruz, bu konudaki hayranlığımızı da gizlemiyoruz. Fiilen de olsa bu konuya bir çözüm bulunmasını, hiçbir siyasi parti grubunun buna karşı çıkmayacağını tahmin ediyoruz ve sizden istirham ediyoruz efendim.

Sözlerim bu kadar.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Diğer bir söz talebi var.

Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya, buyurun.

4.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Meclis Başkanına görevinde başarılar dilediğine, sözleşmeli ve sözleşmesiz öğretmen ayırımına son verilmesi gerektiğine ve öğretim üyelerinin bu toplumda asla dışlanamayacağına ilişkin açıklaması

YILDIRIM KAYA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle yeni görevinizde sizlere başarılar diliyorum. 27'nci Dönem milletvekili arkadaşlarımıza da başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, Sayın Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk görev tesliminde 1 milyon öğretmenin temsilcisi olduğunu, tüm öğretmenlerin kendilerini Bakanlık koltuğunda hissetmelerini söyledi ama hemen arkasından "sözleşmeli öğretmen" ya da "sözleşmesiz öğretmen" diye bir ayrıma giderek yazılı sınavda 90 puan alan öğretmene 40 puan vererek öğretmenlerin elenmesini sağlayan bir adım attı. Bu adımların Türkiye'nin 21'inci yüzyılda öğretmene ve eğitime en yüksek ihtiyaç olduğu bir dönemde yapılması gerçekten içler acısı. Sözleşmeli ve sözleşmesiz öğretmen ayırımına son verilmesi gerekiyor. Mülakatla öğretmenlerin yazılıda elde ettiği başarıyı yok saymasının anlaşılır bir yanı olmadığını belirtmek istiyorum.

Bir de, üniversitelerdeki öğretim üyelerinin, sadece barış istediği için işinden atılan üniversite hocalarının, profesörlerin odasındaki dosyayı toplamaya izin vermeyen rektörü ve İzmir Valisini görev ve sorumluluğa davet ediyorum. Öğretim üyeleri asla bu toplumda dışlanamaz, terör örgütü muamelesi gösterilemez. Bilim yuvasına sahip çıkmak hepimizin boynunun borcudur. Eğer 15 Temmuzla hesaplaşacaksak Fetullahçı terör örgütüne karşı mücadele etmiş bu onurlu insanlara sahip çıkarak mücadele edebiliriz. Aksi takdirde kendimizi kandırmış oluruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimizdeki konuları görüşmek üzere 16 Temmuz Pazartesi günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.36